

Oficer mechanik

315103

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Do głównych celów pracy oficera mechanika statku morskiego należy bezpośredni nadzór nad załogą działu maszynowego oraz dbanie o sprawne i niezawodne działanie silników głównych, a także innych mechanizmów i urządzeń znajdujących się w maszynowni. Oficer mechanik nadzoruje też prawidłową eksploatację i przebieg remontów tych urządzeń.

Ze względu na zakres i odpowiedzialność wśród inżynierów mechaników istnieją różne specjalności. Starszy mechanik jest zastępcą kapitana do spraw technicznych i bezpośrednim przełożonym działu maszynowego, gdzie ustala wachty i rozdziela pracę załodze maszynowni. Starszy oficer sprawdza zabezpieczenie urządzeń okrętowych przed pożarem oraz zapewnia bezpieczeństwo i higienę pracy podległego mu personelu. Drugi mechanik jest zastępcą starszego mechanika i w zakresie prowadzonych prac w siłowni statku bezpośrednim przełożonym szeregowych członków załogi maszynowni. Drugi mechanik odpowiada przed przełożonym za należyte utrzymanie i sprawne działanie tych mechanizmów, nad którymi zlecono mu opiekę i nadzór; pełni też służby portowe i morskie. Drugi mechanik nadzoruje i dokonuje odbioru prac wykonywanych przez członków działu maszynowego na polecenie starszego mechanika. Oficer mechanik urządzeń chłodniczych zajmuje się na statkach rybackich wszystkimi urządzeniami i instalacjami chłodniczymi, a więc sprawdza ich działanie, stan techniczny, konserwuje i w razie potrzeby dokonuje napraw i remontów. Podczas wykonywania swoich zadań służbowych oficer mechanik posługuje się wieloma narzędziami ręcznymi precyzyjnymi (pęseta) i nieprecyzyjnymi (młotek, klucze do śrub), których używa podczas konserwacji i remontów silników w maszynowni. Używa także urządzeń produkcyjnych sterowanych ręcznie lub automatycznie (obrabiarki, tokarki), którymi obrabia elementy potrzebne do remontu maszyn i silników. Bardzo często też oficer mechanik używa różnego rodzaju sprężarek i pomp oraz przyrządów kontrolno-pomiarowych (mierniki ciśnienia, temperatury), dzięki którym może sprawnie i bezpiecznie kierować pracą silników i innych urządzeń, będących na wyposażeniu maszynowni. Bardzo pomocne podczas pracy oficera mechanika są sprzęty i urządzenia biurowe (fax, telefon), które umożliwiają kontakt z przełożonymi i podwładnymi. Często też posługuje się on komputerem, który analizuje dane napływające z urządzeń kontrolno-pomiarowych w maszynowni statku.

Wymagania psychologiczne

Wydaje się, że z racji wykonywanych zadań oficer mechanik powinien odznaczać się zdolnościami technicznymi, ponieważ jego praca polega na bardzo częstym kontakcie z silnikami i urządzeniami technicznymi (pompy, sprężarki). Powinna go też charakteryzować umiejętność pracy w szybkim tempie i łatwość przerzucania się z jednej czynności na drugą. Umiejętności te pomogą mu w sytuacjach awaryjnych i remontowych w dziale maszynowym. Podczas przeprowadzania remontów oficerowi mechanikowi ułatwia pracę koordynacja wzrokowo-ruchowa, zręczność rąk i palców oraz brak lęku wysokości. Podczas wykonywania prac mechanika niezbędny jest dobry wzrok i spostrzegawczość, gdyż musi on często oceniać prawidłowe działanie

podzespołów siłowni. Powinien też posiadać szybki refleks, by móc błyskawicznie reagować na powstałe awarie. Oficer mechanik powinien posiadać umiejętność koncentracji, a zarazem podzielność uwagi, co ułatwi mu kontrolę urządzeń będących na wyposażeniu maszynowni. Nieodzowną cechą oficera mechanika jest zmysł równowagi, ponieważ pracę swoją wykonuje często podczas kołysania statku na fali. Dobry oficer mechanik powinien posiadać wytrzymałość na długotrwały wysiłek oraz być wytrwałym i cierpliwym, co pomaga mu w monotonnych pracach konserwacyjnych. Podczas wykonywania remontów i konserwacji silników głównych i pomocniczych przydaje się oficerowi mechanikowi dobra pamięć, wyobraźnia przestrzenna, logiczne rozumowanie oraz dokładność. Często współpracuje on z innymi członkami załogi, potrzebna jest mu więc umiejętność współdziałania oraz nawiązywania kontaktu i postępowania z ludźmi. Oficer mechanik, jako że jest przełożonym maszynowni, powinien posiadać zdolności kierownicze oraz umiejętność podejmowania szybkich i trafnych decyzji. Jego cechą powinna być też umiejętność podporządkowania się przełożonemu (kapitanowi). Dobrego oficera mechanika charakteryzuje inicjatywność, gotowość do pracy w nieprzyjemnych warunkach, a także samodzielność i niezależność oraz umiejętność przekonywania, tak potrzebna u średniej kadry kierowniczej. Nieodzowną cechą oficera mechanika jest odwaga, niezbędna do pracy na morzu, a także pewna doza ciekawości, gdyż podczas rejsu odwiedza on porty w różnych krajach świata. Oficerowi mechanikowi statku morskiego w wykonywaniu zadań pomagają zainteresowania techniczne (budowa maszyn i silników), naukowe (działanie maszyn i urządzeń) oraz urzędnicze (kierowanie ludźmi i wypełnianie raportów). W zawodzie tym przydatne jest zainteresowanie matematyką, fizyką, chemią, zajęciami technicznymi i językami obcymi (wszystkie te przedmioty są przydatne w bardzo dużym stopniu).

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Praca w zawodzie oficera mechanika statku morskiego należy do prac średnio ciężkich. Osoba pracująca w tym zawodzie powinna odznaczać się bardzo dużą sprawnością narządów równowagi i układu krążenia. Oficera mechanika powinna cechować sprawność układu kostno-stawowego i mięśniowego. Pożądana jest również wysoka ogólna wydolność fizyczna i sprawność układu oddechowego (ze względu na pracę w zanieczyszczonej maszynowni, gdzie wydobywają się różnego rodzaju gazy i pyły). Dobry wzrok i słuch jest tu niezbędny. Do pracy w tym zawodzie istnieją bezwzględne przeciwwskazania, do których należą:

- nowotwory złośliwe
- choroby zakaźne i pasożytnicze
- choroby układu krążenia, ruchu, słuchu, wzroku i uzębienia
- choroby układu moczowo-płciowego
- choroby krwi, układu trawiennego, oddechowego i nerwowego

Ze względu na specyfikę pracy na morzu i statku nie jest możliwe zatrudnianie w zawodzie oficera mechanika osób niepełnosprawnych.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Aby pracować w zawodzie oficera mechanika trzeba legitymować się wykształceniem średnim lub wyższym oraz uzyskać specjalizację zawodową w kierunku zawodowym, tzn. dyplom oficera mechanika, eksploatacji siłowni okrętowej, dyplom II klasy lub ukończenie technikum chłodniczego (oficer mechanik urządzeń chłodniczych). Oficer mechanik powinien również ukończyć kursy BHP i ppoż., obsługi komputera oraz ratownika morskiego. Kandydat powinien znać język angielski, francuski lub rosyjski. Do pracy w zawodzie oficera mechanika preferowani są mężczyźni w wieku do 45 lat.

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

Oficer mechanik statku morskiego ma ograniczone możliwości awansu zawodowego. Może on zdobyć wyższe stopnie specjalizacji zawodowej i uzyskać dyplom pierwszego mechanika. Awans w tym wypadku może oznaczać uznanie u armatorów i tym samym możliwość zatrudnienia na lepszych i nowocześniejszych jednostkach pływających.

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

W zawodzie oficera mechanika istnieje możliwość podjęcia pracy w późniejszym wieku. Trzeba tylko posiadać kwalifikacje podane w rozdziale pt. „Warunki podjęcia pracy w zawodzie”, odznaczać się dobrym stanem zdrowia i nie przekroczyć 40 roku życia. W specjalności oficer mechanik urządzeń chłodniczych są obecnie małe możliwości zatrudnienia, bowiem z uwagi na warunki ekonomiczne u armatorów nastąpiła redukcja stanowisk pracy.

Możliwości zatrudnienia

Informacje będą sukcesywnie uzupełniane.

Zawody pokrewne

- technik mechanik
- oficer mechanik statku żeglugi śródlądowej
- kapitan statku morskiego
- marynarz statku morskiego

Polecana literatura

Polska Żegluga Morska BRYZA (miesięcznik)

L. Hempel, Mechanik okrętowy, WSM, Gdynia 1983 r.

J. Puchalski, Pod obcą banderą - poradnik dla oficerów i marynarzy, Gdynia 1992 r.